

**ПРИГУНОВ П.Я., КОЛЕСНИК В.Т.,
ГРІНІН С.В., СЛЮСАРЕНКО О.В.**

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Навчально-практичний посібник

(За матеріалами відкритої преси і літератури)

Київ • Алерта • 2022

Авторський колектив: Пригунов П.Я., Колесник В.Т.,
Грінін С.В., Слюсаренко О.В.

Пригунов П.Я., Колесник В.Т., Грінін С.В., Слюсаренко О.В.
П75 Інформаційно-аналітичне забезпечення особистої безпеки співробітників правоохоронних органів : Навч.-практ. посіб. / П.Я. Пригунов, В.Т. Колесник, С.В. Грінін, О.В. Слюсаренко. Київ : Алерта, 2022. 174 с.

ISBN 978-617-566-699-9

Посібник містять інформацію, перш за все для співробітників правоохоронних органів, з точки зору особистої безпеки, найбільш актуальною буде здатність до самозбереження та самовиховання (стійкість), нормальне (стабільне) функціонування в умовах впливу різних внутрішніх та зовнішніх загроз, можливість професійної діяльності за умови ризику та в інших екстремальних ситуаціях для здійснення аналітичної діяльності. Крім того, необхідно завжди пам'ятати, що специфіка службової діяльності завжди пов'язана з ризиком (фінансовим, соціальним, економічним, політичним, психологічним) і він є звичайним станом для тих, хто бере участь у боротьбі з правопорушниками.

Побудова власної безпеки працівниками правоохоронних органів залежить від збору відомостей і фактів, які дозволили б уникнути прорахунків і невдалих рішень, перш за все тим, що ці відомості і факти повинні належним чином узагальнюватися та аналізуватися. У зв'язку з цим працівники правоохоронних органів мають володіти базовими знаннями щодо здійснення аналітичного забезпечення співробітників правоохоронних органів з метою забезпечення їх особистої безпеки у сфері боротьби з організованою злочинністю.

При підготовці посібника використані та проаналізовані матеріали, опубліковані у відкритих джерелах.

При написанні методичних рекомендацій авторами застосовано метод збору інформації – OSINT (Open source intelligence) – розвідка відкритих джерел (специфічна інформація з відкритих джерел, зібрана й структурована особливим чином для відповіді на конкретні запитання).

УДК 351.74-051-049.5(072)

ЗМІСТ

Вступ	8
-------------	---

РОЗДІЛ 1

ВВЕДЕННЯ В АНАЛІТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Введення в аналітичну діяльність. Інформаційно-аналітична робота по забезпеченню особистої безпеки	11
Плетт Вашингтон – Інформаційна робота стратегічної розвідки. Основні принципи	12
Найважливіші принципи інформаційної роботи розвідки	13
<i>Інформація про об'єкт спостереження</i>	14
Питання для обговорення	15

РОЗДІЛ 2

ЗАГРОЗИ ТА НЕБЕЗПЕКИ. ПРИРОДА ЇХ ПОГОДЖЕННЯ

Загрози та небезпеки. Природа їх погодження.	
Поняття безпеки особи та особистої безпеки працівників правоохоронних органів	17
Стратегія особистої безпеки	21
<i>Класифікація загроз</i>	22
<i>Небезпечні фактори, що впливають на діяльність співробітників правоохоронних органів</i>	24
Екстремальна ситуація	24
<i>Види екстремальних ситуацій</i>	25
Питання для обговорення	26

РОЗДІЛ 3

ОСОБИСТА БЕЗПЕКА. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ЗАХОДІВ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Загроза здоров'ю та життю особи	28
Принципи, заходи особистої безпеки	29
Психологічна готовність працівника	34
Питання для обговорення	35

РОЗДІЛ 4

ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ

Принципи забезпечення особистої безпеки	37
Принципи особистого самозахисту	38
Стратегія і тактика визначають принципи війни, також як і самооборона залежить від наступних принципів самозахисту	43
Універсальні принципи бою	48
Питання для обговорення.....	49

РОЗДІЛ 5

МЕТОД (СПОСІБ) ВЧИНЕННЯ НАСИЛЬНИЦЬКОГО ЗЛОЧИНУ

Метод (спосіб) вчинення насильницького злочину	51
Вогнепальна зброя	54
<i>Гранатомет ГМ-94</i>	54
<i>Радянський станковий автоматичний гранатомет АГС-17...</i>	56
<i>Підствольний гранатомет для пострілів ВОГ-25</i>	57
<i>Ручний протитанковий гранатомет РПГ-7 (РПГ-7Д)</i>	59
<i>Ручний автоматичний гранатомет «Валар»</i> <i>розроблений українським підприємством Воляр</i> <i>(м. Івано-Франківськ).</i>	60
<i>«Пенал» – компактний, ручний одноразовий гранатомет.</i>	61
<i>Гранатомет «Укіс-М», ЛНР.</i>	62
<i>Лопата-гранатомет «Варіант».</i>	63
<i>Безшумний гранатометний комплекс «Канарейка»</i> <i>з безшумним підствобурним гранатометом БС-1.</i>	64
<i>Пістолет</i>	65
<i>Автоматичний пістолет Стєчкина АПС / АПБ.</i>	66
<i>Glock 19. Австрія</i>	67
<i>Патрон 9 × 19 мм Parabellum</i>	67
<i>Ельф-1, Ельф-2 (Україна)</i>	68
<i>Пістолет-кулемет «Форт-224»</i>	69
<i>М4 – WAC-47 – українська штурмова гвинтівка</i>	70
<i>Вулкан-М або Малюк</i>	71
<i>СКС – самозарядний карабін Симонова.</i>	72
<i>Патрон 7,62×39 мм.</i>	73
<i>Самозарядна гвинтівка Токарева СВТ-40</i>	74
<i>Патрон 7,62×54 мм.</i>	75

<i>Снайперська гвинтівка Драгунова, СВД</i>	76
<i>Снайперська гвинтівка Мосіна зразка 1891/30 р</i>	77
<i>Патрон 7,62×54 мм</i>	77
<i>7,62-мм снайперська гвинтівка «Форт-301»</i>	78
<i>Снайперська гвинтівка Z-008</i>	79
<i>Снайперський комплекс</i>	79
<i>Snipex T-REX</i>	80
<i>Snipex ALLIGATOR</i>	80
<i>SNIPEX LASKA K-2</i>	81
<i>Гармата</i>	82
Замаскована вогнепальна зброя.....	82
<i>Розкладний пістолет M3 Glock 19</i>	83
<i>Телефон-пістолет Nokitel</i>	84
Лук, арбалет.....	85
Дрон.....	86
Питання для обговорення.....	87

РОЗДІЛ 6

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ БЕЗПЕКИ

Концептуальна модель безпеки.....	89
Проведення підготовчих заходів щодо забезпечення особистої безпеки.....	90
Питання для обговорення.....	93

РОЗДІЛ 7

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ

Особливості здійснення аналітичної діяльності в системі забезпечення особистої безпеки.....	95
Питання для обговорення.....	98

РОЗДІЛ 8

МЕТОДИ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ

Методи аналітичної діяльності в системі забезпечення особистої безпеки.....	100
<i>SWOT – аналіз</i>	100

Діаграма Іскави	105
Діаграми зв'язків або асоціативні карти	107
Питання для обговорення.....	108

РОЗДІЛ 9 ПОЗА ЯК ДЖЕРЕЛО НЕВЕРБАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ СПІЛКУВАННЯ

Методи виявлення загроз особистої безпеки працівниками прокуратури	110
<i>Невербальна комунікація</i>	110
Профайлінг в особистій безпеці працівників правоохоронних органів.	112
<i>Теоретична концепція профайлінга. Аналіз первинної інформації</i>	114
<i>Поняття ознак у профайлінгу</i>	114
Віктимологія.....	116
Питання для обговорення.....	116

РОЗДІЛ 10 ПСИХОТЕХНІКА ПРОФЕСІЙНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ

Психотехніка професійного спостереження.....	118
<i>Прийом організації спостереження</i>	119
<i>Прийом забезпечення високої чутливості органів почуттів</i> ..	119
<i>Прийом підвищення осмисленості спостережуваного</i>	121
<i>Прийом підвищення стійкості спостереження</i>	121
Питання для обговорення.....	121

РОЗДІЛ 11 ПІДХОДИ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ ВРАЗЛИВОСТІ ОБ'ЄКТА

Підходи щодо виявлення вразливості об'єкта	123
<i>Аналіз вразливості об'єкта</i>	123
<i>Оцінювання показників уразливості</i>	125
<i>Загальні принципи побудови систем безпеки об'єкта</i>	128
Питання для обговорення.....	132

РОЗДІЛ 12 МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ БЕЗПЕКИ

Мікросередовище.....	140
----------------------	-----

Принципи безпеки суб'єкта	142
Планування діяльності щодо забезпечення безпеки	144
<i>Існують кілька рівнів планування діяльності в системі безпеки</i>	144
Концепція особистої безпеки співробітника правоохоронних органів	146
<i>Концепція безпеки включає наступні розділи:</i>	147
Питання для обговорення.....	149

РОЗДІЛ 13

ПРАКТИКУМ З АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ

Практикум з аналітичної діяльності в системі особистої безпеки	151
<i>Жертви і злочинці</i>	151
<i>Сюжет «Сбербанк».</i>	151
<i>Сюжет «Банкомат».</i>	153
<i>Сюжет «загуляв».</i>	153
<i>Сюжет «Вуличні кошмари».</i>	154
<i>Сюжет «Магазин».</i>	155
<i>Сюжет «Співчуваючий».</i>	156
<i>Сюжет «Режисер».</i>	157
<i>Сюжет «Дослідник».</i>	159
Питання для обговорення.....	161

РОЗДІЛ 14

ТАКТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ

Тактика організації особистої безпеки.....	163
1. <i>Тактика втечі</i>	163
2. <i>Безпека на вулиці</i>	164
3. <i>Протидія агресивному нападу в ліфті</i>	166
4. <i>Протидія злочинному посяганню в під'їзді будинку</i>	167
5. <i>Безпечна поведінка в громадському транспорті</i>	168
6. <i>Особиста безпека при користуванні таксі</i>	168
<i>Питання для обговорення</i>	169
Використана література.....	170
Авторський колектив	172

Науково-практичне видання

Пригунов Павло Якович

Грінін Сергій Володимирович

Колесник Володимир Тимофійович

Слюсаренко Ольга Володимирівна

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Навчально-практичний посібник

(За матеріалами відкритої преси і літератури)

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
В. С. Жиборовський

Підписано до друку 22.10.2021 р. Формат 60 x 84¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 10,11.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, 223-15-30.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: www.alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.